

The Trumps - en verklighet

Reklam är dyrt, särskilt under Super Bowl-finalen som har 200 miljoner tv-tittare. Pizza Hut behövde en megakändis till sina 30 sekunder i rutan. Valet föll på fastighetsmagnaten Donald Trump. Att en person som själv hävdar att han är värd 5 miljarder dollar ställer upp på reklam för pizza kan verka märkligt. Men inte om det gäller Donald Trump.

Biografi

The Trumps - Three generations that built an empire

Gwenda Blair
Simon & Schuster, 2000

Donald Trumps liv och leverne för tankarna till *nouveau riche*. En uppkomling som kompenserar sitt enkla ursprung med skrytkonsumtion. Typiskt trumpskt är till exempel sommarstället Mar-a-Lago i Palm Beach, Florida. Byggt i svensk-romersk stil med 118 rum och en inredning som är därefter: brackig och överdådig. Men skenet bedrar.

Donald Trump är uppvuxen i en storlagen 23-rumsvilla i Queens, en fashionabel förort till New York, han har gått i privatskolor och han hade knappast några problem med att betala terminsavgiften på prestigefylla Wharton Business School vid University of Pennsylvania.

Farfar Trump sålde sprit och kvinnor

Donald Trumps farfar, Friedrich Trump, utvandrade från Tyskland till USA i slutet av 1800-talet. I guldruschens Amerika gjorde han sig en rejäl slant på att sälja sprit och kvinnor. Sonen Fred Trump, Donalds far, skapade ett fastighetsimperium och vid tidpunkten för sin död förra året var han god för något mer anständiga 300 miljoner dollar. Fred Trump spelade en stor roll i sonens liv, men de var knappast lika som bär.

Freds första byggnadsverk var ett garage åt en granne. Donalds första projekt var världens största bostadskomplex med 30 000 lägenheter. Trump senior byggde bostäder åt vanligt folk i Queens, medan junior satsade på lyxvåningar åt de riktiga rika på Manhattan och casinon i Atlantic City. Fadern

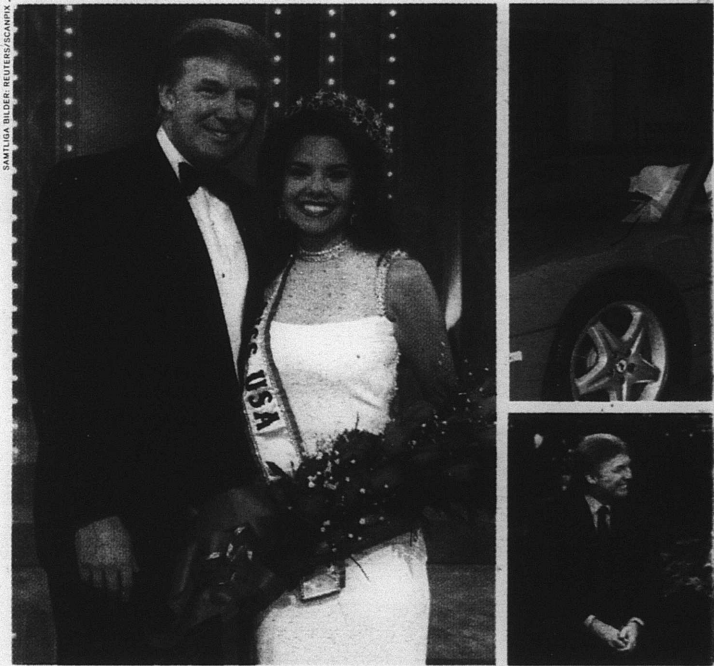
satte sitt efternamn på ett enda projekt: det sista. Donald har satt sitt namn på i stort sett alla byggnader som han har byggt och mer därtill. Lustjakten heter Trump Princess, och när Donald Trump köpte flygbolaget Eastern Airlines döpte han naturligtvis om det till Trump Shuttle. I slutet av 1980-talet fanns till och med *Trump: the game* att köpa. Till skillnad från Monopol, ett annat fastighetsspel, så var den lägsta valören 10 miljoner dollar. Gissa vem som var på sedlarna...

Namnfixeringen är naturligtvis ett utslag av Donald Trumps enorma ego, men det är även en genomtänkt affärsstrategi. Varumärket Trump driver upp fastighetspriserna. Som affärsman har Donald Trump haft nytta av både sin fars pengar och kontakter, men han är en erkänt skicklig förhandlare – en egenskap som Trump har haft stor nytta av när han har tampats med politiker och byråkrater på New Yorks genomreglerade fastighetsmarknad. Donald Trumps karriär har gått både upp och ned. I början av 1980-talet var han bankrutt, men sedan några år tillbaka är han på grön kvist igen.

Ständig tävlan mot sin far

Donald Trump är en utpräglad tävlingsmänniska. I skolan utmärkte han sig i idrott och blev bästa vän med en som var lika tävlingsinriktad. Men den person som han har tävlat mot i hela sitt liv är hans far. På omslaget till Trumpspelet stod det "Det handlar inte om att vinna eller förlora, utan om att vinna". Donald Trump i ett nötskal.

Tävlandet kan ibland ta sig rent bisarra uttryck. Som vid ett tillfälle då Donald Trump försökte sno en ursnygg blondin från sin rival Jay Pritzker, fastighetskung i multimiljarddollarklassen från Chicago. Intresset tog abrupt slut när Trump insåg att

Pengar, pengar, pengar och långa rader av tjugiga kvinnor – exfrun Ivanka (mitten ovan) var en av dem – gillar att värma soffor i talkshower på tv och han har funderat på att kandidera till USA:s presidentpost.

hon bara var en bekant, och inte flickvän, till Pritzker.

Tävlingsmentaliteten präglade också äktenskapet med tjekiskan Ivana, som var en av 1980- och 90-talens främsta dokusåpa-artister. Ivana Trump var ambitiös och streber och hon var därför, åtminstone inledningsvis, som klippt och skuren för att bli Mrs Donald Trump. Ivana blev involverad i affärsverksamheten och Donald sporrade henne till den prestation efter den andra. Efter ett tag blev den självständig

Ivana ett hot för sin man. I Donald Trumps värld fanns det trots allt bara plats för en person – Donald själv. Ivana avpollterades och Donald Trump inledde ett förhållande med fotomodellen Marla Maples, som enligt Donald Trumps utsago hade "nice tits, no brains".

En värld av superlativer

Det fantastiska med Donald Trump är den värld, den image, som han har skapat. Donald Trumps värld är superlativernas:

Väckarklocka för globaliseringsens försvarare

I strömmen av böcker om globaliseringen tillför A future perfect äntligen nya dimensioner. Trösterik, men också manande läsning för dem som tror på frihandel och globalisering.

Samhälle

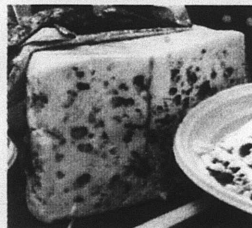
A future perfect
John Micklethwait
och Adrian Wooldridge
Crown Business, 2000

Många av de senaste årens böcker om den globala ekonomin har varit starkt kritiska, om inte rent av fiendliga. Andra har som den amerikanske journalisten Thomas Friedman, i boken *The Lexus and the olive tree*, konstaterat att globaliseringen är en oundviklig process som inte går att påverka, oavsett om man är för eller emot den.

ännu en bok om globaliseringen, men den tillför flera nya dimensioner på frågan. Just därför förtjänar den att uppmärksammas och läsas, vilket är ovanligt i en genre där den ena boken är förvillande lik den andra.

DE TVÅ ECONOMISTJOURNALISTERN John Micklethwait och Adrian Wooldridge skriver att Thomas Friedmans resonemang, som är väldigt vanligt även bland globaliseringsförespråkare i Sverige, faktiskt är ganska farligt. Globaliseringen är ingen process som man kan låta fortgå av sig själv, men kräver sina tydliga försvarare. Många av dem som i dag betraktar sig som globaliserings- och frihandelsförespråkare kan nämligen snabbt byta uppfattning.

Om börserna börjar falla kraftigt eller om världsekonomin vänder nedåt är steget till isolationism väldigt kort. Det lärde vi oss inte minst i samband med Asienkrisen, då ledarna i några av de länder som

Rocquefortbönderna deltar i kampen mot globaliseringen, men var är förkämparna?

miska vinnare, över en natt bytte ståndpunkt och förkastade frihandel och fria kapitalrörelser.

Resonemanget blir ännu tydligare om man studerar vilka som i dag är engagerade i debatten om frihandel och globalisering. Förutom de kringresande gatuedemonstranterna från Prag och Seattle och deras lakejer i form av Rocquefortbönder och Svenska kyrkan, är

av olika skäl är emot frihandel som engagerar sig. För vad är det för mening i att engagera sig för något som redan har segtrat och vars utveckling är oundviklig, tycks de flesta globaliseringsvänner resonera.

Ett bra exempel på detta är MAI-avtalet som skulle underlätta gränsöverskridande investeringar, på samma sätt som GATT-avtalet har underlättat gränsöverskridande handel. Förslaget ledde till en massiv global proteströrelse, vilket till slut ledde till att det skrillades. Det intressanta är dock att ingen egentligen försvarade avtalet.

De politiker som skulle kunna ha talat för MAI-avtalets fördelar framstod som ointresserade och oengagerade. När Jack Straw, en av de yngsta ministrarna i Blairs regering, fick frågan om hans åsikt om MAI-avtalet, svarade han att han inte hade någon aning om vad avtalet gick ut på. Tydligare än så kan det inte bli. Globaliseringen behöver sina försvarare.

baliseringen, är insikten om att framväxten av en global ekonomi, precis som alla andra stora ekonomiska omvälvningar, har förlorare. På det stora hela råder det inga tvivel om att globaliseringen har lett till fantastiska ekonomiska framsteg över hela världen. Men det innebär inte att globaliseringen är problemfri för människor runt om i världen, konstaterar författarna.

ATT HITTA EN POLITIK som förenar förstelsen för den oro som många känner inför förändringarna med ett försvar för globaliseringen borde vara en självklar uppgift för liberala sinnade politiker. Detta är tyvärr ett ovanligt perspektiv bland globaliseringsförespråkare, som alltför ofta nöjer sig med att peka på den globala ekonomins många fördelar.

A future perfect förtjänar att läsas av alla som är intresserade av globalisering, men den förtjänar framför allt en plats som inspirationskälla för alla globaliserings- och frihandelsvänner.